T004 A HÀM IV 160-Kinh A Lan Na-Phẩm Phạm Chí

Đại Tạng Kinh (Linh Sơn Pháp Bảo)

160. KINH A-LAN-NA1

Toâi nghe nhö vaày:

Moät thôøi Phaät du hoùa taïi nöôùc Xaù-veä, trong röøng Thaéng, vöôøn Caáp coâ ñoäc. Baáy giôø sau böõa aên tröa, caùc Tyø-kheo tuï taäp ngoài taïi giaûng ñöôøng baøn luaän theá

naøy: “Naøy chö Hieàn, thöïc laø kyø laï, thöïc laø kyø laï! Sanh maïng con ngöôøi thöïc quaù ngaén

nguûi, phuùt choác ñaõ qua ñôøi khaùc. Do ñoù caàn phaûi laøm caùc vieäc laønh, caàn tu Phaïm haïnh,

vì ñaõ sanh ra thì khoâng theå khoâng cheát. Nhöng ngöôøi ñôøi nay ñoái vôùi vieäc laøm ñuùng

phaùp, vieäc laøm hôïp leõ, vieäc laønh, vieäc toát laïi khoâng thöïc haønh, cuõng chaúng mong caàu.”

Luùc aáy, Ñöùc Theá Toân ñang ôû taïi choã nghæ tröa, baèng Thieân nhó thanh tònh hôn haún ngöôøi thöôøng, nghe caùc Tyø-kheo sau böõa côn tröa, tuï taäp ngoài taïi giaûng ñöôøng, ñaõ baøn luaän nhö theá naøy: “Chö Hieàn, thöïc laø kyø laï, thöïc laø kyø laï! Sanh maïng con ngöôøi quaù ngaén nguûi, phuùt choác ñaõ qua ñôøi khaùc. Do ñoù, caàn phaûi laøm caùc vieäc laønh, caàn tu Phaïm haïnh, vì ñaõ sanh ra thì khoâng theå khoâng cheát. Nhöng ngöôøi ñôøi nay ñoái vôùi vieäc laøm ñuùng phaùp, vieäc laøm hôïp leõ, vieäc thieän, vieäc toát laïi khoâng thöïc haønh, cuõng chaúng caàu mong.” Nghe vaäy, Ñöùc Theá Toân, vaøo luùc xeá tröa töø choã tónh toïa, ñöùng daäy, ñi ñeán giaûng ñöôøng. Ngaøi traûi choã ngoài, ngoài tröôùc ñaïi chuùng Tyø-kheo vaø hoûi: “Naøy caùc Tyø-kheo, caùc Thaày baøn luaän chuyeän gì? Vì duyeân côù naøo maø tuï taäp ngoài taïi giaûng ñöôøng?” Nghe Ñöùc Theá Toân hoûi nhö vaäy, caùc Tyø-kheo thöa: “Baïch Theá Toân, chuùng Tyø-kheo chuùng con, sau böõa aên tröa, tuï taäp ngoài taïi giaûng

ñöôøng, baøn luaän theá naøy: ‘Thöïc laø kyø laï, thöïc laø kyø laï! Sanh maïng con ngöôøi quaù ngaén

nguûi, phuùt choác ñaõ qua ñôøi khaùc. Do ñoù, caàn phaûi laøm caùc vieäc laønh, caàn tu Phaïm haïnh,

vì ñaõ sanh ra thì khoâng theå khoâng cheát. Nhöng ngöôøi ñôøi naøy ñoái vôùi vieäc laøm ñuùng

phaùp, vieäc laøm hôïp leõ, vieäc laønh, vieäc toát laïi khoâng thöïc haønh, cuõng chaúng caàu mong.’

1. Paøli, tham chieáu, A. 7. 70. Araka; A. 7. 69. Suneta.

Baïch Ñöùc Theá Toân, chuùng con ñaõ baøn luaän vôùi nhau nhö vaäy. Vì vieäc aáy, neân chuùng

con ñaõ tuï taäp ngoài ôû giaûng ñöôøng.”

Theá Toân taùn thaùn: “Laønh thay! Laønh thay! Khi caùc ngöôi noùi vôùi nhau raèng: ‘Chö Hieàn, thöïc laø kyø laï, thöïc laø kyø laï! Sanh maïng con ngöôøi thöïc quaù ngaén nguûi, phuùt choác ñaõ qua ñôøi khaùc. Do ñoù, caàn phaûi laøm caùc vieäc laønh, caàn tu Phaïm haïnh, vì ñaõ sanh ra thì khoâng theå khoâng cheát. Nhöng ngöôøi ñôøi nay ñoái vôùi vieäc laøm ñuùng phaùp, vieäc laøm hôïp leõ, vieäc thieän, vieäc toát laïi khoâng thöïc haønh, cuõng khoâng caàu mong.’ Vì sao? Vì ta cuõng nghó theá naøy: 'Thöïc laø kyø laï, thöïc laø kyø laï! Sanh maïng con ngöôøi thöïc quaù ngaén nguûi, phuùt choác ñaõ qua ñôøi khaùc. Do ñoù, caàn phaûi laøm caùc vieäc laønh, caàn tu Phaïm haïnh, vì ñaõ sanh ra thì khoâng theå khoâng cheát. Nhöng ngöôøi ñôøi nay ñoái vôùi vieäc laøm ñuùng phaùp, vieäc laøm hôïp leõ, vieäc thieän, vieäc toát laïi khoâng thöïc haønh, cuõng khoâng caàu mong?’ Vì sao? “Naøy caùc Tyø-kheo, vaøo ñôøi quaù khöù, coù luùc chuùng sanh thoï taùm vaïn tuoåi, thì chaâu Dieâm-phuø naøy raát giaøu, coù nhieàu cuûa caûi chaâu baùu, thoân aáp gaàn nhau baèng khoaûng caùch con gaø bay. Luùc aáy, con gaùi ñeán naêm traêm tuoåi môùi laáy choàng. Con ngöôøi chæ coù beänh nhö theá naøy: laïnh, noùng, ñaïi vaø tieåu tieän, ham muoán, khoâng aên vaø giaø laõo2, ngoaøi ra khoâng coøn tai hoaïn naøo khaùc. “Naøy caùc Tyø-kheo, luùc con ngöôøi thoï taùm vaïn tuoåi, coù vua teân laø Caâu-lao-baø3 laøm Chuyeån luaân vöông, thoâng minh, trí tueä, coù boán loaïi quaân chænh trò thieân haï, töï do, töï taïi, laø phaùp vöông ñuùng nhö phaùp, thaønh töïu baûy baùu. Baûy baùu ñoù laø luaân baùu, voi baùu, ngöïa baùu, ngoïc baùu, nöõ baùu, cö só baùu vaø töôùng quaân baùu. Ñoù laø baûy baùu. Vua coù ñuû moät ngaøn ngöôøi con, dung maïo khoâi ngoâ, doõng maõnh, khoâng sôï, haøng phuïc ñöôïc keû khaùc, chaéc chaén thoáng trò toaøn coõi ñaát naøy, cho ñeán bieån caû, khoâng duøng ñao gaäy, chæ duøng phaùp giaùo hoùa, khieán daân an oån. “Naøy caùc Tyø-kheo, vua Caâu-lao-baø coù vò Phaïm chí teân A-lan-na ñaïi tröôûng giaû4, ñöôïc cha meï nuoâi lôùn, thoï sanh thanh tònh cho ñeán baûy ñôøi cha meï khoâng tuyeät chuûng toäc, ñôøi ñôøi khoâng aùc, hoïc roäng, thoâng suoát, tuïng ñoïc heát boán loaïi kinh ñieån, thaáu trieät nhaân duyeân, chaùnh vaên, truyeän giaûi trí thöù naêm, vaø cuù thuyeát. Phaïm chí A-lan-na coù voâ löôïng traêm ngaøn Ma-naïp ma. Phaïm chí ñaõ ôû nôi yeân tónh truyeàn daïy kinh thö cho voâ löôïng traêm ngaøn Ma-naïp ma. “Baáy giôø Phaïm chí A-lan-na soáng moät mình ôû nôi yeân tónh, tónh toïa tö duy, ñaõ suy nghó raèng: ‘Thöïc laø kyø laï, thöïc laø kyø laï! Sanh maïng con ngöôøi thöïc haønh quaù ngaén nguûi, phuùt choác ñaõ qua ñôøi khaùc. Do ñoù, caàn phaûi laøm caùc vieäc thieän, caàn tu Phaïm haïnh, vì ñaõ sanh ra khoâng theå khoâng cheát. Nhöng ngöôøi ñôøi nay ñoái vôùi vieäc laøm ñuùng phaùp, vieäc laøm hôïp leõ, vieäc thieän, vieäc toát laïi khoâng thöïc haønh, cuõng khoâng caàu mong. Coù leõ ta neân caïo boû raâu toùc, maëc aùo ca-sa, chí tín, lìa boû gia ñình, soáng khoâng gia ñình, xuaát gia hoïc ñaïo.’

2. Caùc thöù bònh, keå theo baûn Paøli: sìtaö uòhaö jigucchaø pipaøsaø uccaøro passavo, laïnh, noùng, ñoùi, khaùt, ñaïi tieän, tieåu tieän. 3. Caâu-lao-baø Paøli: Koravya, xem kinh 132 “Laïi-tra-hoøa-la” ôû treân. 4. A-lan-na phieân aâm gaàn vôùi Aranemi trong A. 7. 69. Sunetta, ñöôïc keå chung vôùi baûy toân sö thôøi coå, giaûng daïy phaùp daãn ñeán coäng truù trong theá giôùi Phaïm thieân (brahmalokasahavyataøya dhammaö desesi). Nhöng noäi dung tö duy thì ñoàng nhaát vôùi cuûa Araka (thöù baûy trong baûy toân sö thôøi coå keå trong Sunetta) trong A.7.70.

Theá roài, Phaïm chí A-lan-na ñi ñeán choã caùc Ma-naïp ma thuoäc nhieàu nöôùc khaùc nhau vaø noùi: “– ‘Naøy caùc Ma-naïp ma, khi ta soáng moät mình nôi choã yeân tónh, tónh toïa tö duy, ñaõ suy nghó raèng: ‘Thöïc laø kyø laï, thöïc laø kyø laï! Sanh maïng con ngöôøi thöïc quaù ngaén nguûi, phuùt choác ñaõ qua ñôøi khaùc. Do ñoù, caàn phaûi laøm caùc vieäc thieän caàn tu Phaïm haïnh, vì sanh ra khoâng theå khoâng cheát. Theá nhöng con ngöôøi ñôøi nay ñoái vôùi vieäc laøm ñuùng phaùp, vieäc laøm hôïp leõ, vieäc thieän, vieäc toát laïi khoâng thöïc haønh, cuõng khoâng mong caàu. Coù leõ ta neân caïo boû raâu toùc, maëc aùo ca-sa, chí tín, lìa boû gia ñình, soáng khoâng gia ñình xuaát gia hoïc ñaïo.’ Naøy caùc Ma-naïp ma, nay ta muoán caïo boû raâu toùc, maëc aùo ca-sa, chí tín, lìa boû gia ñình, soáng khoâng gia ñình, xuaát gia hoïc ñaïo, thì caùc oâng seõ laøm nhöõng gì?’ “Nghe vaäy, caùc chuùng Ma-naïp ma cuûa nhöõng nöôùc khaùc nhau aáy thöa raèng: “– ‘Thöa Toân sö, nhöõng gì chuùng con ñaõ bieát ñeàu nhôø ôn Toân sö chæ daïy, neáu Toân sö caïo boû raâu toùc, maëc aùo ca-sa, chí tín, lìa boû gia ñình, soáng khoâng gia ñình, xuaát gia hoïc ñaïo, thì chuùng con cuõng seõ caïo boû raâu toùc, maëc aùo ca-sa, chí tín, lìa boû gia ñình, soáng khoâng gia ñình, xuaát gia hoïc ñaïo theo goùt Toân sö.’ “Theá roài Phaïm chí A-lan-na, sau ñoù, ñaõ caïo boû raâu toùc, maëc aùo ca-sa, chí tín, lìa boû gia ñình, soáng khoâng gia ñình, xuaát gia hoïc ñaïo. Caùc chuùng Ma-naïp ma thuoäc nhöõng nöôùc khaùc aáy cuõng ñeàu caïo boû raâu toùc, maëc aùo ca-sa, chí tín, lìa boû gia ñình, soáng khoâng gia ñình, theo Toân sö laø Phaïm chí A-lan-na aáy maø xuaát gia hoïc ñaïo. Ñoù laø söï phaùt sanh danh hieäu Toân sö A-lan-na,vaø ñeä töû cuûa Toân sö A-lan-na. Baáy giôø, Toân sö A-lan-na thuyeát phaùp cho ñeä töû: “– Naøy caùc Ma-naïp ma, thöïc laø kyø laï, thöïc laø kyø laï? Sanh maïng con ngöôøi thöïc

quaù ngaén nguûi, phuùt choác ñaõ qua ñôøi khaùc. Do ñoù, caàn phaûi laøm caùc vieäc laønh, caàn tu

Phaïm haïnh, vì ñaõ sanh ra thì khoâng theå khoâng cheát. Theá nhöng ngöôøi ñôøi nay ñoái vôùi

vieäc laøm ñuùng phaùp, vieäc laøm hôïp leõ, vieäc thieän, vieäc toát laïi khoâng thöïc haønh, cuõng

khoâng caàu mong.”

Baáy giôø, Toân sö A-lan-na thuyeát phaùp cho ñeä töû: “– ‘Naøy caùc Ma-naïp ma, thöïc laø kyø laï, thöïc laø kyø laï! Sanh maïng con ngöôøi thöïc

quaù ngaén nguûi, phuùt choác ñaõ qua ñôøi khaùc. Do ñoù, caàn phaûi laøm caùc vieäc laønh, caàn tu

phaïm haïnh, vì ñaõ sanh ra thì khoâng theå khoâng cheát. Theá nhöng ngöôøi ñôøi nay ñoái vôùi

vieäc laøm ñuùng phaùp, vieäc laøm hôïp leõ, vieäc thieän, vieäc toát laïi khoâng thöïc haønh, cuõng

khoâng caàu mong.'

"Laïi nöõa, Toân sö A-lan-na ñaõ thuyeát phaùp cho ñeä töû: "– 'Naøy caùc Ma-naïp ma, gioáng nhö haït söông mai treân ngoïn coû, luùc maët trôøi moïc thì

tan maát, toàn taïi taïm thôøi khoâng theå tröôøng cöûu; cuõng vaäy, naøy Ma-naïp ma, sanh maïng con ngöôøi nhö haït söông mai, raát khoù giöõ ñöôïc, raát ít, quaù ít vò ngoït, maø ñau khoå tai hoaïn laïi lôùn, tai hoaïn quaù nhieàu!' "Toân sö A-lan-na ñaõ thuyeát phaùp cho ñeä töû nhö vaäy. Vaø Toân sö A-lan-na laïi thuyeát phaùp cho ñeä töû: "– 'Naøy caùc Ma-naïp ma, cuõng nhö luùc trôøi möa lôùn, nöôùc gioït taïo thaønh bong boùng, thoaït hieän thoaït bieán; cuõng vaäy, naøy Ma-naïp ma, maïng ngöôøi cuõng nhö boït nöôùc, raát khoù giöõ ñöôïc, raát ít, quaù ít vò ngoït, maø ñau khoå tai hoaïn raát lôùn, tai hoaïn quaù nhieàu!' "Toân sö A-lan-na ñaõ thuyeát phaùp cho ñeä töû nhö vaây. Vaø Toân sö A-lan-na laïi thuyeát phaùp cho ñeä töû: "– 'Naøy caùc Ma-naïp ma, gioáng nhö caây gaäy neùm xuoáng nöôùc, noù seõ troài trôû leân raát nhanh; cuõng vaäy, naøy Ma-naïp ma, maïng ngöôøi cuõng nhö caây gaäy neùm xuoáng nöôùc, troài leân raát nhanh, raát khoù giöõ ñöôïc, raát ít, quaù ít vò ngoït, maø tai hoaïn, khoå ñau laïi lôùn, tai hoaïn quaù nhieàu!' "Toân sö A-lan-na ñaõ thuyeát phaùp cho ñeä töû nhö vaäy. Vaø Toân sö A-lan-na laïi thuyeát phaùp cho ñeä töû: "– 'Naøy caùc Ma-naïp ma, gioáng nhö vieân ngoùi môùi ñöôïc nhuùng vaøo boàn nöôùc, roài ñem ra ngay, ñeå ôû nôi coù gioù vaø noùng thì khoâ raùo lieàn; cuõng vaäy, naøy Ma-naïp ma, maïng ngöôøi cuõng nhö vieân ngoùi môùi ñöôïc nhuùng vaøo boàn nöôùc, roài khoâ raùo ngay, raát khoù giöõ ñöôïc, raát ít, quaù ít vò ngoït, maø ñau khoå tai hoaïn lôùn, tai hoaïn quaù nhieàu!' "Toân sö A-lan-na ñaõ thuyeát phaùp cho ñeä töû nhö vaäy. Vaø Toân sö A-lan-na laïi thuyeát phaùp cho ñeä töû: "– 'Naøy caùc Ma-naïp ma, gioáng nhö moät mieáng thòt nhoû ñöôïc boû vaøo noài nöôùc lôùn, beân döôùi löûa chaùy höøng höïc, seõ tieâu tan raát nhanh; cuõng vaäy, naøy Ma-naïp ma, maïng ngöôøi cuõng nhö mieáng thòt tieâu tan kia, raát khoù giöõ ñöôïc, raát ít, quaù ít vò ngoït, maø ñau khoå, tai hoaïn laïi lôùn, tai hoaïn raát nhieàu!' "Toân sö A-lan-na ñaõ thuyeát phaùp cho ñeä töû nhö vaäy. Vaø Toân sö A-lan-na laïi thuyeát phaùp cho ñeä töû: "– 'Naøy caùc Ma-naïp ma, gioáng nhö troùi teân aên cöôùp daãn ñeán döôùi goác caây neâu ñeå gieát ; moãi böôùc chaân ñi laø moät böôùc tieán gaàn choã cheát, laø moät böôùc rôøi xa söï soáng; cuõng vaäy, naøy Ma-naïp ma, maïng soáng con ngöôøi cuõng nhö teân cöôùp bò troùi daãn ñeán döôùi caây neâu ñeå saùt haïi, raát khoù giöõ ñöôïc, raát ít, quaù ít vò ngoït maø ñau khoå, tai hoaïn laïi lôùn, tai hoaïn quaù nhieàu!' "Toân sö A-lan-na ñaõ thuyeát phaùp cho ñeä töû nhö vaäy. Vaø

Toân sö A-lan-na laïi thuyeát phaùp cho ñeä töû: “– ‘Naøy caùc Ma-naïp ma, gioáng nhö gaõ ñoà teå daãn boø ñi laøm thòt; moãi böôùc chaân ñi laø moät böôùc tieán gaàn ñeán choã cheát, laø moät böôùc rôøi xa söï soáng; cuõng vaäy, naøy Ma-naïp ma, maïng soáng con ngöôøi cuõng nhö con boø bò daãn ñi laøm thòt, raát khoù giöõ ñöôïc, raát ít, quaù ít vò ngoït, maø ñau khoå, tai hoaïn laïi lôùn, tai hoaïn quaù nhieàu!’ “Toân sö A-lan-na ñaõ thuyeát phaùp cho ñeä töû nhö vaäy. Vaø Toân sö A-lan-na laïi thuyeát phaùp cho ñeä töû: “– ‘Naøy caùc Ma-naïp ma, gioáng nhö deät vaûi, theâm moät haøng chæ ngang laø theâm moät phaàn gaàn thaønh, gaàn xong; cuõng vaäy, naøy Ma-naïp ma, maïng soáng con ngöôøi nhö vaûi deät gaàn xong, khoù giöõ ñöôïc, raát ít, quaù ít vò ngoït, maø ñau khoå, tai hoaïn laïi lôùn, tai hoaïn quaù nhieàu!’

“Toân sö A-lan-na thuyeát phaùp cho ñeä töû nhö vaäy. Vaø Toân sö A-lan-na thuyeát phaùp cho ñeä töû: “– ‘Naøy caùc Ma-naïp ma, gioáng nhö doøng nöôùc treân nuùi ñoå xieát, chaûy nhanh, cuoán troâi caùc thöù, nöôùc chaûy aøo aït khoâng phuùt naøo ngöøng; cuõng vaäy naøy Ma-naïp ma, maïng soáng con ngöôøi quaù nhanh, khoâng phuùt naøo ngöøng. Naøy Ma-naïp ma, maïng soáng con ngöôøi cuõng nhö doøng nöôùc chaûy nhanh, raát khoù giöõ ñöôïc, raát ít, quaù ít vò ngoït, maø ñau khoå, tai hoaïn laïi lôùn, tai hoaïn quaù nhieàu!’ “Toân sö A-lan-na ñaõ thuyeát phaùp cho ñeä töû nhö vaäy. Vaø Toân sö A-lan-na laïi thuyeát phaùp cho ñeä töû: “– ‘Naøy caùc Ma-naïp ma, gioáng nhö luùc ñeâm toái maø lieäng gaäy xuoáng ñaát, hoaëc ñaàu döôùi ñuïng ñaát, hoaëc ñaàu treân ñuïng ñaát hoaëc rôi ngay xuoáng ñaát, coù khi truùng choã ñaát saïch, coù khi truùng choã ñaát khoâng saïch; cuõng vaäy, naøy Ma-naïp ma, chuùng sanh bò voâ minh phuû kín, bò aùi duïc cuoán chaët, hoaëc sanh vaøo ñòa nguïc, sanh vaøo suùc sanh hay loaøi ngaï quyû, hoaëc sanh coõi trôøi, hoaëc sanh coõi ngöôøi. Cuõng vaäy, naøy Ma-naïp ma, maïng soáng con ngöôøi nhö trong toái maø lieäng gaäy xuoáng ñaát, raát khoù giöõ ñöôïc, raát ít, quaù ít vò ngoït, maø ñau khoå, tai hoaïn laïi lôùn, tai hoaïn quaù nhieàu!’ “Toân sö A-lan-na ñaõ thuyeát phaùp cho ñeä töû nhö vaäy. Vaø Toân sö A-lan-na laïi thuyeát phaùp cho caùc ñeä töû: “–‘Naøy caùc Ma-naïp ma, ngay ñôøi naøy, nay ñaõ ñoaïn tröø tham lam, taâm khoâng naõo haïi; thaáy cuûa caûi cuûa keû khaùc hay caùc vaät duïng caàn cho söï soáng, ta khoâng moùng khôûi tham lam, muoán chieám ñoaït cho ta. Ñoái vôùi tham taâm, ta ñaõ tònh tröø; cuõng vaäy, ñoái vôùi saân nhueá, thuïy mieân, ñieäu hoái vaø nghi. Ngay trong ñôøi naøy, ta ñaõ ñoaïn tröø nghi hoaëc, ñoái vôùi caùc phaùp thieän khoâng coøn do döï, ñoái vôùi taâm nghi hoaëc, ta ñaõ tònh tröø. Naøy Ma-naïp ma, ngay trong ñôøi naøy caùc oâng cuõng neân ñoaïn tröø tham, taâm khoâng naõo haïi, thaáy cuûa caûi cuûa keû khaùc hay caùc vaät duïng caàn cho söï soáng, khoâng neân sanh khôûi tham lam, muoán chieám ñoaït cho mình. Ñoái vôùi tham taâm, caùc oâng neân tònh tröø; cuõng vaäy, ñoái vôùi saân nhueá, thuïy mieân, ñieäu hoái vaø nghi. Ngay trong ñôøi naøy, caùc oâng neân ñoaïn nghi hoaëc, ñoái vôùi caùc phaùp thieän khoâng neân do döï.’ “Toân sö A-lan-na ñaõ thuyeát phaùp cho ñeä töû nhö vaäy. Vaø Toân sö A-lan-na thuyeát phaùp cho ñeä töû: “–‘Naøy caùc Ma-naïp ma, taâm ta cuøng vôùi töø töông öng, bieán maõn moät phöông, thaønh töïu an truù. Cuõng vaäy, hai ba, boán phöông, boán höôùng, phöông treân, phöông döôùi, phoå bieán cuøng khaép,

taâm cuøng vôùi töø töông öng, khoâng keát, khoâng oaùn, khoâng saân nhueá, khoâng tranh chaáp, roäng raõi, bao la, voâ löôïng, kheùo tu taäp, bieán maõn taát caû theá gian, thaønh töïu an truù. Cuõng vaäy, bi vaø hyû, taâm cuøng vôùi xaû töông öng, khoâng keát, khoâng oaùn, khoâng nhueá, khoâng tranh, roäng raõi, bao la, voâ löôïng, kheùo tu taäp bieán maõn cuøng khaép theá gian, thaønh töïu an truù. Naøy Ma-naïp ma, caùc oâng cuõng neân thöïc haønh taâm cuøng vôùi töø töông öng, bieán maõn moät phöông, thaønh töïu an truù. Cuõng vaäy, hai, ba, boán phöông, boán höôùng, phöông treân, phöông döôùi, phoå bieán cuøng khaép taâm cuøng vôùi töø töông öng, khoâng keát, khoâng oaùn, khoâng nhueá, khoâng tranh, roäng raõi, bao la, voâ löôïng, kheùo tu taäp, bieán maõn khaép theá gian, thaønh töïu an truù. Cuõng vaäy, bi vaø hyû, taâm cuøng vôùi xaû töông öng, khoâng keát, khoâng oaùn, khoâng nhueá, khoâng tranh, roäng raõi bao la, voâ löôïng, kheùo tu taäp, bieán maõn cuøng khaép theá gian, thaønh töïu an truù.' "Toân sö A-lan-na ñaõ thuyeát phaùp cho ñeä töû nhö vaäy.

" Toân sö A-lan-na laïi thuyeát Phaïm theá phaùp5 cho ñeä töû. Khi Toân sö A-lan-na thuyeát Phaïm theá phaùp cho caùc ñeä töû, neáu coù vò naøo khoâng thöïc haønh phaùp aáy ñaày ñuû, thì sau khi thaân hoaïi maïng chung, vò aáy sanh vaøo Töù thieân vöông hoaëc sanh vaøo Tam thaäp tam thieân, hoaëc sanh vaøo Dieäm-ma thieân, hoaëc sanh vaøo Ñaâu-suaát-ñaø thieân, hoaëc sanh vaøo Hoùa laïc thieân, hoaëc sanh vaøo Tha hoùa laïc thieân. Coøn luùc Toân sö A-lan-na thuyeát Phaïm theá phaùp cho caùc ñeä töû, neáu vò naøo phuïng haønh phaùp aáy ñaày ñuû, tu boán Phaïm thaát6, xaû ly aùi duïc, thì sau khi thaân hoaïi maïng chung, vò aáy ñöôïc sanh vaøo coõi Phaïm thieân. "Baáy giôø Toân sö A-lan-na nghó raèng: 'Ñeán ñôøi sau, ta khoâng neân cuøng vôùi ñeä töû

sanh chung nôi. Vaäy nay ta neân tu taêng thöôïng töø. Sau khi tu taêng thöôïng töø, maïng

chung seõ ñöôïc sanh vaøo trong Hoaûng duïc thieân.' Nghó vaäy, sau ñoù Toân sö A-lan-na lieàn

tu taêng thöôïng töø, sau khi tu taêng thöôïng töø, maïng chung ñöôïc sanh vaøo coõi Hoaûng duïc

thieân. Toân sö A-lan-na vaø caùc ñeä töû ñaõ tu hoïc ñaïo khoâng hö ñoái, ñöôïc ñaïi phöôùc baùo.

"Naøy caùc Tyø-kheo, caùc ngöôi nghó sao, Toân sö A-lan-na thuoû xöa aáy laø ai khaùc chaêng? Chôù nghó nhö vaäy. Vì sao? Caùc Tyø-kheo neân bieát, vò aáy chính laø Ta vaäy. Baáy giôø Ta teân laø Toân sö A-lan-na. Luùc ñoù Ta coù voâ löôïng traêm ngaøn ñeä töû. Ta ñaõ thuyeát Phaïm theá phaùp cho caùc ñeä töû aáy. Luùc Ta thuyeát Phaïm theá phaùp cho caùc ñeä töû; coù ngöôøi phuïng haønh khoâng ñaày ñuû phaùp aáy, neân khi laâm chung, ñaõ sanh vaøo Töù thieân vöông, hoaëc Tam thaäp tam thieân, hoaëc Dieäm-ma thieân hoaëc Ñaâu-suaát-ñaø thieân, hoaëc Hoùa laïc thieân, hoaëc Tha hoùa laïc thieân. Coøn luùc Ta thuyeát Phaïm theá phaùp cho

caùc ñeä töû; coù vò phuïng haønh ñaày ñuû phaùp aáy, tu boán Phaïm thaát, xaû ly aùi duïc, thì sau khi maïng chung, ñöôïc sanh vaøo coõi Phaïm thieân. Baáy giôø Ta nghó raèng: 'Ñôøi sau Ta khoâng neân cuøng vôùi caùc ñeä töû sanh chung moät nôi. Vaäy nay ta neân tu taêng thöôïng töø. Sau khi tu taêng thöôïng töø, maïng chung seõ ñöôïc sanh vaøo coõi Hoaûng duïc thieân.' Ta vaø caùc ñeä töû baáy giôø tu hoïc ñaïo khoâng hö doái, ñöôïc ñaïi quaû baùo. Baáy giôø Ta laøm lôïi ích cho mình, laøm lôïi ích cho keû khaùc, laøm lôïi ích cho moïi ngöôøi. Ta thöông xoùt theá gian, möu caàu thieän lôïi vaø höõu ích, an oån khoaùi laïc cho Trôøi vaø Ngöôøi. Luùc aáy, Ta thuyeát phaùp chöa ñeán choã roát raùo, chöa roát raùo baïch tònh, chöa roát raùo Phaïm haïnh, chöa thaønh töïu roát raùo Phaïm haïnh. Baáy giôø Ta chöa xa lìa ñöôïc söï sanh, söï giaø, beänh taät, söï cheát, khoùc loùc, aùo naõo, cuõng chöa thoaùt khoûi moïi khoå ñau. Naøy caùc Tyø-kheo, nay Ta laø Baäc Xuaát Theá, Nhö Lai, Baäc Voâ Sôû Tröôùc Ñaúng Chaùnh Giaùc, Minh Haïnh Thaønh, Thieän Theä, Theá Gian Giaûi, Voâ Thöôïng Só, Ñaïo Phaùp Ngöï, Thieân Nhaân Sö, Phaät, Chuùng Höïu. Nay Ta töï laøm lôïi cho mình, laøm lôïi ích cho keû khaùc, laøm lôïi ích cho moïi ngöôøi. Ta thöông xoùt theá gian, möu caàu thieän lôïi vaø höõu ích, an oån, khoaùi laïc cho Trôøi vaø Ngöôøi. Nay Ta thuyeát phaùp ñaõ ñeán choã roát raùo, roát raùo baïch tònh, roát raùo Phaïm haïnh, thaønh töïu Phaïm haïnh. Nay Ta ñaõ xa lìa söï sanh, söï giaø, taät beänh, söï cheát, khoùc loùc, aùo naõo. Nay Ta ñaõ thoaùt khoûi moïi khoå ñau. "Naøy caùc Tyø-kheo, neáu coù ngöôøi noùi ñuùng, thì seõ noùi raèng: 'Maïng soáng con ngöôøi

5.

Phaïm theá phaùp Paøli: brahmalokasahavyataø-dhamma, phaùp daãn
ñeán coïng truù vôùi theá giôùi

Phaïm thieân.

6.

Boán thaát hay boán Phaïm truù (ñôøi soáng cuûa Phaïm thieân); Paøli:
brahmavihaøra.

ngaén nguûi, phuùt choác ñaõ qua ñôøi khaùc; do ñoù caàn phaûi laøm caùc vieäc laønh, caàn tu Phaïm haïnh, vì ñaõ sanh ra khoâng theå khoâng cheát.' Naøy caùc Tyø-kheo, nay noùi nhö theá laø noùi ñuùng. Vì sao? Vì nay coù ai tröôøng thoï thì laâu laém laø moät traêm tuoåi, hoaëc quaù hôn moät ít nöõa maø thoâi. Neáu ai tröôøng thoï, thì soáng ñöôïc ba traêm muøa, moät traêm muøa xuaân, moät traêm muøa haï, moät traêm muøa ñoâng. Nhö vaäy soáng ñöôïc moät ngaøn hai traêm thaùng; boán traêm thaùng muøa xuaân, boán traêm thaùng muøa haï, boán traêm thaùng muøa ñoâng. Soáng moät ngaøn hai traêm thaùng laø soáng hai ngaøn boán traêm nöûa thaùng, taùm traêm muøa xuaân, taùm traêm muøa haï, taùm traêm muøa ñoâng. Soáng hai ngaøn boán traêm nöûa thaùng laø ba vaïn saùu ngaøn ngaøy ñeâm; moät vaïn hai ngaøn muøa xuaân, moät vaïn hai ngaøn muøa haï, moät vaïn hai ngaøn muøa ñoâng. Soáng ba vaïn saùu ngaøn ngaøy ñeâm laø baûy vaïn hai ngaøn laàn aên vôùi nghæ aên vaø buù söõa meï. "Veà söï nghæ aên7, ñoù laø khoå khoâng aên, saân khoâng aên, beänh khoâng aên, baän vieäc khoâng aên, ñi ñöôøng khoâng aên, ñeán

choã nhaø vua khoâng aên, ngaøy trai khoâng aên, thaát baïi8 khoâng neân aên. “Naøy caùc Tyø-kheo, ñoù laø söï soáng trong moät traêm naêm. Trong moät traêm naêm aáy vôùi bao nhieâu muøa; vôùi baáy nhieâu muøa coù bao nhieâu thaùng, vôùi baáy nhieâu thaùng nöûa thaùng, bao nhieâu ngaøy, bao nhieâu ñeâm, bao nhieâu ngaøy ñeâm, bao nhieâu laàn aên, bao nhieâu laàn nghæ aên, bao nhieâu laàn aên vaø nghæ aên. “Naøy caùc Tyø-kheo, nhö moät Toân sö khôûi taâm ñaïi bi ñoaùi töôûng, xoùt thöông, möu caàu thieän lôïi ích, an oån khoaùi laïc cho ñeä töû; söï kieän aáy Ta ñaõ laøm xong. Caùc ngöôi haõy neân laøm nhö vaäy; haõy ñeán nôi röøng vaéng, nôi röøng saâu nuùi thaúm, hay döôùi goác caây, nôi yeân tónh an oån maø tónh toïa tö duy, khoâng ñöôïc phoùng daät, luoân luoân tinh taán, ñöøng ñeå hoái haän veà sau. Ñoù laø lôøi khuyeán giaùo cuûa Ta. Ñoù laø huaán thò cuûa ta.” Ñöùc Phaät thuyeát nhö vaäy, caùc Tyø-kheo sau khi nghe Phaät daïy xong, hoan hyû phuïng haønh.

7. Paøli: bhattantaraøya, thuïc chöôùng ngaïi, söï giaùn ñoaïn hay caûn trôû böõa aên.
8. Haùn: baát ñaéc giaû baát thöïc Paøli: alabhkeøna, do khoâng ñöôïc lôïi loäc neân khoâng aên.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.